

Recenzia Metodickej príručky

Anna Glejdúrová, predsedníčka PPD Liptovská Teplička

Koncom októbra 2021 vydali NPPC, LESY SR, š. p. a Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie slovensko-poľskú metodickú príručku s názvom „Opatrenia na zachovanie priaznivého stavu horských lúčnych biotopov / Działania na rzecz zachowania i rewitalizacji górskich biotopów łąkowych“ autorov Martincová J., Szewczyk W., Kováčik P. (eds.)

Azda každý si horskú lúku predstaví ako druhovo pestrý porast s lúčnymi kvetmi. Po ústupu tradičného obhospodarovania sú mnohé naše lúky, zvlášť v horských oblastiach, v nepriaznivom stave v dôsledku sukcesných zmien a vyžadujú si vhodný manažment. Cieľom príručky je podať agrónomom a roľníkom akýsi návod opatrení na obnovenie a udržanie ich priaznivého stavu. K tomu je potrebná tak realizácia tradičných poľnohospodárskych postupov (kosenie), ako aj nových inovatívnych zásahov (ekologická obnova, zber semien z druhovo bohatých lúk a pod.). V príručke sa kladie dôraz na problematiku druhovo bohatých trávnych porastov. Z pohľadu agronóma chcem

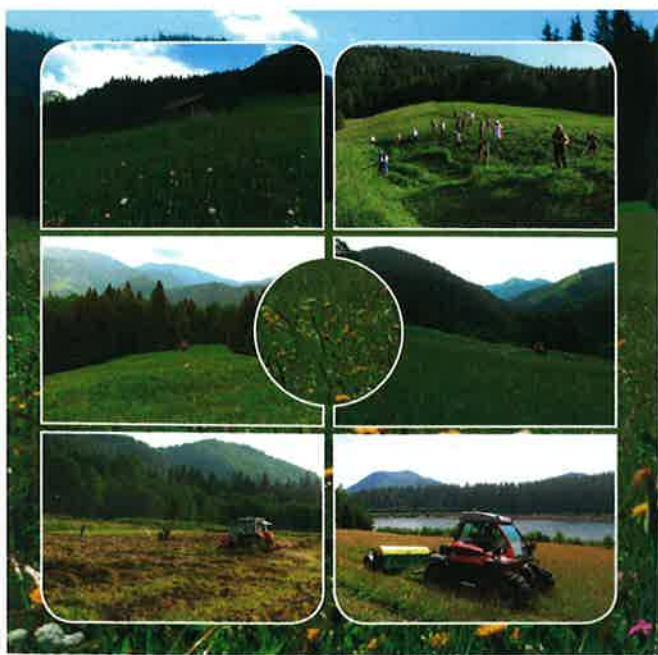
upozorniť na dôležitú skutočnosť, že ak sa o lúky prestaneme starať, ak sa v podhorškých a horských oblastiach prestane pásť, ak súčasný trend v opúštaní hospodárenia bude pokračovať, tak druhovo bohaté trávne porasty, typické pre horské oblasti, sa nenávratne stratia. A práve táto príručka sa zameriava na opatrenia umožňujúce zabrániť takému stavu a udržať biotopy v priaznivom stave. V úvode je zmienka aj o problémoch v starostlivosti o trávne porasty (nedostatok hospodárskych zvierat, súčasné mulčovanie trávnych porastov). Cenné sú aj informácie z histórie obhospodarovania TTP v danej oblasti, vrátane historických fotografií z Liptovskej Tepličky.

Autori venovali veľkú pozornosť manažmentovým opatreniam pre jednotlivé typy biotopov s dôrazom na pravidelnosť kosenia ako dôležitého momentu aj z hľadiska krmovinárskej kvality. Ako sa dajú prírode blízkymi spôsobmi obnovy vrátiť lúky do pôvodného stavu, dokazujú aj konkrétné príklady obnovy narušených a zaburinených stanovišť. Na PPD Liptovská Teplička sa nám osvedčilo kosenie horských lúk jedenkrát za rok, vhodná je

tiež kombinácia kosenia a pasenia.

Za zvlášť významný počin považujem návod na získavanie semien z miestnych druhovo bohatých trávnych porastov prostredníctvom kartáčového zberača, a tak následne obohacovať druhovo chudobné porasty pôvodnými druhmi. Za pozoruhodné, zvlášť v nedostupných podmienkach pre mechanizáciu, považujem aj odporúčané ručné kosenie horských lúk ako pripomnenie si dávnych tradícii. Príručka je určená všetkým, ktorým záleží na osude našich lúk a na tom, aby naša krajina bola pestrá, druhovo rozmanitá a obhospodarovaná, či už ide o odbornú, ale aj laickú verejnosť. V každom prípade je metodická príručka cennou inšpiráciou ako do budúcnosti zvyšovať biodiverzitu horských lúk.

Metodická príručka je výsledkom projektu s názvom „Spoločne za zachovanie a obnovu biodiverzity karpatských horských ekosystémov“, ktorej hlavným partnerom boli LESY SR, š. p. Projekt bol realizovaný a publikácia bola vydaná vďaka podpore Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko-Slovensko 2014 - 2020.

UNIWERSYTET ROLNICZY
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE
A POTRAVINÁRSKE CENTRUM

